

MAA- JA METSÄTALOUSVALIOKUNNAN LAUSUNTO 27/2013 vp

Valtioneuvoston kirjelmä ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi (EU:n yhteisen maatalouspolitiikan siirtymäkauden järjestelyt vuodelle 2014)

Suurelle valiokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Suuri valiokunta on 9 päivänä lokakuuta 2013 lähettänyt jatkokirjelmän 1. MMM 03.10.2013 ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi (EU:n yhteisen maatalouspolitiikan siirtymäkauden järjestelyt vuodelle 2014) asiassa U 31/2013 vp maa- ja metsätalousvaliokunnalle mahdollisia toimenpiteitä varten.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- maatalousneuvos Kari Valonen, maa- ja metsätalousministeriö
- ylitarkastaja Kati Törmä, Maaseutuvirasto
- asiantuntija Leena Ala-Orvola, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
- toiminnanjohtaja Johan Åberg, Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC.

Viitetiedot

Valiokunta on aikaisemmin antanut asiasta lausunnon MmVL 15/2013 vp.

VALTIONEUVOSTON JATKOKIRJELMÄ

Ehdotus

Yhteisen maatalouspolitiikan uudistus on viivästynyt, minkä vuoksi vuodelle 2014 tarvitaan siirtymävaiheen sääntöjä, jotta varmistettaisiin joustava siirtyminen uusiin tukiedellytyksiin ja tukien jatkuvuus.

Suorien tukien asetusehdotukset

EU:n maatalouspolitiikan uudistukseen liittyvä komission ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi suorien tukien järjestelmästä (KOM(2011) 625 lopullinen) sisältää ehdotuksia useista uusista tukijärjestelmistä. Nii-

den olisi tarkoitus tulla voimaan 1.1.2014 alkaen. Jäsenvaltioille ja erityisesti niiden maksajavirastoille olisi annettava riittävästi aikaa uusien järjestelmien toimeenpanolle ja tiedottamiselle. Tämän vuoksi uusien tukijärjestelmien voimaantuloa lykättäisiin tällä ns. siirtymäkauden asetuksella yhdellä vuodella eli vuoden 2015 alkuun.

Siirtymätoimenpiteillä jatkettaisiin nykyisten tukijärjestelmien (tilatukijärjestelmä, yhtenäisen pinta-alatuen järjestelmä, tuotantoon sidottujen tukien järjestelmät ja 68 artiklan mukaiset erityistuet) pääelementtien soveltamista vuonna 2014. Sen lisäksi niihin sisältyvät Eurooppa-

neuvoston 8.2.2013 hyväksymien päätelmien rahoitusvaikutukset mukaan lukien jäsenmaiden välisten tukien osittainen tasoittaminen, jonka toimeenpano alkaisi vuoden 2014 alusta.

Jäsenvaltiolla olisi mahdollisuus tehdä I ja II pilareiden välisiä varojen siirtoja jo vuodesta 2014 alkaen.

Jäsenmaa voi päättää siirtää suorien tukien kansallisesta enimmäismäärästään maaseudun kehittämistoimenpiteisiin enintään 15 %. Prosentti voi vaihdella vuosittain.

Jäsenmaa, joka ei sovelle joustavuutta vuonna 2014, voi tehdä päätöksen soveltamisesta vuosina 2015—2019 viimeistään 1.8.2014. Jäsenmaa voi myös muuttaa aiempaa päätöstään sovellettavaksi vuosina 2018—2019. Näistä muutoksista on ilmoitettava komissiolle viimeistään 1.8.2017.

Jäsenmaat, jotka eivät siirrä varoja suorista tuista maaseudun kehittämiseen, voivat siirtää enintään 15 % maaseudun kehittämisvaroista suoriin tukiin. Kuitenkin Bulgaria, Viro, Suomi, Latvia, Liettua, Puola, Portugali, Romania, Slovakia, Espanja, Ruotsi ja Yhdistynyt Kuningaskunta voivat siirtää enintään 25 %. Prosentti voi vaihdella vuosittain. Jäsenmaa, joka ei sovelle joustavuutta vuonna 2015, voi tehdä päätöksen soveltamisesta vuosina 2016—2020 viimeistään 1.8.2014. Jäsenmaa voi myös muuttaa aiempaa päätöstään sovellettavaksi vuosina 2019—2020. Näistä muutoksista on ilmoitettava komissiolle viimeistään 1.8.2017.

EU:n yhteisen maatalouspolitiikan uudistamiseen liittyvän suorien tukien asetusehdotuksen muutosehdotukset

Pilareiden välisiä siirtoja koskien puheenjohtajavaltio esittää täysin vastaavansisältöistä 14 artiklaa EU:n maatalouspolitiikan uudistamiseen liittyvään suorien tukien asetukseen kuin mitä se esittää artiklaksi 136b asetukseen (EY) N:o 73/2009 (ks. edellä oleva kohta: Suorien tukien asetuksen (EY) N:o 73/2009 muutosehdotukset)

EU:n yhteisen maatalouspolitiikan uudistamiseen liittyvän maaseudun kehittämistä koskevan asetusehdotuksen muutosehdotukset

Kahden ohjelmakauden välisten siirtymäsääntöjen määrittely on tavanomainen menettely. Siirtymäsääntöjä tarvitaan eri ohjelmakausien välille. Tällä kertaa maaseudun kehittämistä varten tarvitaan kuitenkin erityisiä siirtymäkauden järjestelyjä erityisesti niiden vaikutusten huomioon ottamiseksi, joita suorien tukien uuden järjestelmän viivästymisellä on eräisiin maaseudun kehittämistoimenpiteisiin. Tämä koskee erityisesti maatalouden ympäristö- ja ilmastotoimenpiteiden perustasoa ja täydentäviin ehtoihin liittyvien sääntöjen soveltamista. Siirtymäjärjestelyjä tarvitaan myös sen varmistamiseksi, että jäsenvaltio voi tehdä pinta-alaan ja eläimiin liittyvien toimenpiteiden osalta uusia sitoumuksia vuonna 2014, vaikka nykyisen kauden määrärahat olisi käytetty loppuun. Näille uusille sitoumuksille ja vastaaville nykyisille sitoumuksille voidaan myöntää rahoitusta seuraavan ohjelmakauden maaseudun kehittämisohjelmien uusista määrärahoista.

EU:n yhteisen maatalouspolitiikan uudistamiseen liittyvän yhteistä markkinajärjestelyä koskevan asetusehdotuksen muutosehdotukset

Puheenjohtajavaltion esitys:

Asetusehdotuksen mukaan silkkiäistoukkien tukea voidaan maksaa 31.3.2015 asti.

Euroopan parlamentin maatalouden ja maaseudun kehittämisen valiokunnan keskeiset kannat:

Johdanto-osaan esitetään lisättäväksi uusi 31 a kohta: Suomi on saanut luvan maksaa kansallista tukea tietyille maatalouden aloille Etelä-Suomessa liittymissopimuksensa 141 artiklan mukaisesti. Kun otetaan huomioon yhteisen maatalouspolitiikan uudistuksen ajoitus ja maatalouden vaikea taloudellinen tilanne Etelä-Suomessa, minkä vuoksi tuottajat tarvitsevat edelleen erityistä tukea, on säädettävä integrointitoimista, joiden mukaisesti Suomi voi perussopimuksen 42 artiklaa noudattaen saada komissiol-

ta luvan suorittaa kansallisia maksuja tietyille tuotannon aloille Etelä-Suomessa. Näitä maksuja on pienennettävä vähitellen vuosina 2014—2020.

Asetusehdotukseen esitetään lisättäväksi uusi 149 a artikla: Kansalliset maksut tietyille aloille Suomessa. Artiklan mukaan Suomi voi komission luvalla suorittaa vuosina 2014—2020 alenevia kansallisia maksuja komission päätöksessä C(2008)696 (lopullinen) tarkoitetuille aloille. Komissio tekee näiden maksujen hyväksymistä koskevan päätöksen ja määrittää yksityiskohtaiset ehdot tuen myöntämiselle turvautumatta 162 artiklassa tarkoitettuun komiteamenettelyyn.

149 a artiklan perustelun mukaan monimuotoisen maataloustuotannon säilyttämiseksi Etelä-Suomessa komissiolle olisi annettava valta hyväksyä kansallisia maksuja tietyillä maatalouden aloilla, jotka ovat olleet Suomen EU:hun liittymisen jälkeen oikeutettuja kansalliseen tukeen komission päätösten nojalla.

Muita asioita koskien kannoissa esitetään, että erityistukena maksettavaa maidontuotannon tukea tulisi voida edelleen rahoittaa osittain kansallisesti myös siirtymäkauden ajan vuonna 2014.

EU:n yhteisen maatalouspolitiikan uudistamiseen liittyvän horisontaalasetusehdotuksen muutosehdotukset

Puheenjohtajavaltion esitys:

Asetusehdotuksen mukaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta, hallinnoinnista ja seurannasta (horisontaaliasetus) sovellettaisiin pääsääntöisesti 1.1.2014 alkaen.

Lisäksi täydentäviä ehtoja koskevaan liitteeseen II esitetään muutosta, jonka mukaan lakisääteisten hoitovaatimusten nro 9 (kasvinsuojeluaineiden käyttö) vaatimuksia muutettaisiin korvaamalla nykyinen vaatimus asetuksen (EY) N:o 1107/2009 noudattamisella niin, että vain tämän asetuksen artiklan 55 ensimmäinen ja toinen lause olisivat täydentävien ehtojen vaatimuksena. Vesien suojelua koskevaa kohtaa esi-

tetään muutettavaksi niin, että liitteen III lisäys poistettaisiin ja kohdassa mainittaisiin vaatimuksena pohjavesien suojelu saastumiselta. Muutoksella on johdanto-osan perustelukappaleen nro 12 mukaan tarkoitus varmistaa, että pohjavesien suojelua koskeva täydentävien ehtojen vaatimus vastaisi nykyisen vaatimuksen ehtoja.

Valtioneuvoston kanta

Suomi pitää tärkeänä, että siirtymäkauden asetuksesta päästään nopeasti ratkaisuun, jotta uudistuksen toimeenpanossa päästään eteenpäin.

Suorien tukien asetuksen (EY) N:o 73/2009 muutosehdotukset

Suomi pitäisi hyvänä, että tuotantosidonnaisissa tuissa voitaisiin vuonna 2014 vähintään ylläpitää vuoden 2013 tuotantosidonnaisten tukien tasoa.

EU:n yhteisen maatalouspolitiikan uudistamiseen liittyvän suorien tukien asetusehdotuksen muutosehdotukset

Suomi voi kannattaa komission ehdotusta EU:n maatalouspolitiikan uudistukseen liittyvän suorien tukien asetusehdotuksen muuttamiseksi.

EU:n yhteisen maatalouspolitiikan uudistamiseen liittyvän maaseudun kehittämistä koskevan asetusehdotuksen muutosehdotukset

Suomi voi kannattaa komission ehdotusta EU:n maatalouspolitiikan uudistukseen liittyvän maaseudun kehittämistä koskevan asetusehdotuksen muuttamiseksi.

EU:n yhteisen maatalouspolitiikan uudistamiseen liittyvän yhteistä markkinajärjestelyä koskevan asetusehdotuksen muutosehdotukset

Suomi kannattaa Euroopan parlamentin maatalouden ja maaseudun kehittämisen valiokunnan kantaa, joka mahdollistaisi liittymissopimuksen

141-tuen kaltaisten kansallisten tukien maksun Etelä-Suomessa.

EU:n yhteisen maatalouspolitiikan uudistamiseen liittyvän horisontaaliasetusehdotuksen muutosehdotukset

Vaikka Suomi pitää tärkeänä hallinnollisen taa-kan vähentämistä, Suomi voi hyväksyä horisontaaliasetukseen liittyvät siirtymäsäännökset osana kokonaisuutta ja jotta yhteisen maatalouspolitiikan uudistuksen aikataulussa pysytään.

Suomi kannattaa puheenjohtajavaltion ja Euroopan parlamentin maatalouden ja maaseudun kehittämisen valiokunnan täydentäviin ehtoihin tekemää kasvinsuojeluaineiden käyttöä koskevaa ehdotusta, joka rajaa vaatimuksen soveltamisalaa. Suomi kannattaa puheenjohtajavaltion ehdotusta siitä, että täydentävien ehtojen vesien suojelua koskevaa vaatimusta muutettaisiin niin, että se sisällöltään vastaa nykyisen vaatimuksen ehtoja.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Yleistä

Valiokunta uudistaa asiassa aikaisemmin antamassaan lausunnossa (MmVL 15/2013 vp — U 31/2013 vp) esittämänsä. Tuolloin valiokunta totesi yleisesti, että ehdotettu yhteisen maatalouspolitiikan uudistuksen vuoden siirtymäkausi on tarpeellinen. Valiokunta piti kuitenkin erittäin tärkeänä, että siirtymäkaudella ei tehdä muutoksia tukijärjestelmien sisältöön. Se on sekä viljelijän että hallinnon etu.

Ottaen huomioon tukien suuri merkitys viljelijöiden toimeentulolle valiokunta katsoo olennaista siirtymäkauden järjestelyissä olevan, että tukijärjestelmien toimeenpanoa voidaan keskeytyksestä jatkaa tulevaa ohjelmakautta koskevan politiikkauudistuksen toimeenpanon viivästy- mistä huolimatta. Siirtymävaiheen säädöksissä on tärkeää huolehtia siitä, että ne eivät sisällä viljelijöihin kohdistuvia uusia vaatimuksia tai rajoitteita, joita sovellettaisiin vain yhden vuoden ajan tilanteessa, jossa oletuksena on, että tulevien uusien tukijärjestelmien käyttöönotto tapahtuu arvioidussa aikataulussa vuonna 2015. Tämän lisäksi tulee huolehtia siitä, että Suomessa ei toimeenpanna tulevalle ohjelmakaudelle suunniteltuja tukiehtojen tiukennuksia etupainoisesti tai vaadittavaa minimitasoa ankarampina. Valiokunta pitääkin edellä todetun mukaisesti välttämättömänä, että viljelijätukien tukimuo-

dot säilyvät ehdoiltaan muuttumattomina ja esim. ympäristötuen ja eläinten hyvinvointituen päätyviä sitoumuksia voidaan joustavasti jatkaa yhdellä vuodella. Muutosten viljelijätukien hakumenettelyyn tulee olla viljelijöille ja hallinnolle mahdollisimman vähäiset.

Jatkokirjelmän muistiosta käy ilmi, että suorien tukien kansallinen enimmäismäärä alenisi Suomessa tämän vuoden 570,548 miljoonasta eurosta asetuseron ehdotuksen mukaiseen 523,247 miljoonaan euroon vuonna 2014. Alenemasta reilu 31 miljoonaa euroa johtuu tuen mukauttamisen eli modulaation poistumisesta ja vastaavan rahamäärän siirtämisestä pysyvästi II pilariin. Loppuosa enimmäismäärän muutoksesta johtuu pääosin Eurooppa-neuvoston 8.2.2013 hyväksymien päätelmien rahoitusvaikutuksista. Koska Suomen maatalouden suorien tukien määrä on hieman alle 90 prosenttia EU:n suorien tukien keskiarvosta, suorien tukien osittaisella ta- saamisella jäsenmaiden välillä ei olisi suuria vaikutuksia Suomelle. Viljelijöille Suomessa maksettava suoran tuen määrä alenisi modulaatio huomioon ottaen noin 15 miljoonaa euroa eli noin 3 prosenttia vuodesta 2013 vuoteen 2014. Tuotantosidonnaisiin tukiin käytettävissä oleva suurin sallittu määrä, enintään 10 prosenttia kansallisesta enimmäismäärästä, alenisi ensi vuonna 52,3 miljoonaan euroon nykyisestä 57 miljoonasta eurosta.

Valiokunta on eri yhteyksissä kiinnittänyt huomiota siihen, että nopea tuotantopanosten hintojen nousu, erityisesti rehujen mutta myös työn ja energian sekä koneiden ja rakennustarvikkeiden kallistuminen, on johtanut maatalouden kannattavuuden heikkenemiseen. Valiokunta katsookin, että maatalouspolitiikassa tulee välttää toimenpiteitä, jotka ovat omiaan heikentämään maatalouden kannattavuutta entisestään.

Suorien tukien asetuksen (EY) N:o 73/2009 muutosehdotukset

Valiokunta pitää hyvänä komission ehdotusta mahdollisuudesta maksaa suorien tukien ennakkoita. Ennakoiden maksaminen ei olisi kuitenkaan Suomessa mahdollista, koska hallinnolliset tarkastukset ja paikalla tehtävät valvonnat on saatava päätökseen ennen tukien ennakoiden maksamista. Valiokunta on eri yhteyksissä kiinnittänyt huomiota siihen, että ilmastollisten olosuhteidemme takia valvontoja ei voida käynnistää samassa aikataulussa kuin eteläisemmissä jäsenvaltioissa. Näin ollen valvontoja ei saada päätökseen myöskään samalla aikataululla. Tämän vuoksi valiokunta painottaakin uudelleen sitä, että ennakoitua tulee voida maksaa jo hallinnollisten tarkastusten jälkeen ilman vaatimusta paikalla tehtävien valvontojen loppuunsaattamisesta.

Ottaen huomioon suorien tukien rahoituksen väheneminen ja sen lisäksi mahdollisesti rahoituskurijärjestelyistä seuraava vähennys siirtymäsäännösten muotoilussa ja täytäntöönpanossa on huolehdittava siitä, että Suomi pystyy maksimaalisesti maksamaan viljelijätukina maallemme kirjekuoreissa osoitetun summan nk. käyttämättömien varojen ja kansallisen varannon käyttäminen mukaan luettuna. Valtioneuvoston kantaan viitaten valiokunta pitää tärkeänä, että tuotantosidonnaisissa tuissa voidaan vuonna 2014 ylläpitää vuoden 2013 tuotantosidonnaisten tukien taso.

Maaseudun kehittämistä koskevan asetusehdotuksen muutosehdotukset

Ns. maaseutuasetukseen tehtävien muutosten osalta valiokunta pitää tärkeänä, että nykyisiä

tukijärjestelmiä voidaan jatkaa ja että myös uusien pinta-alan ja eläimiin liittyvien sitoumusten tekeminen on mahdollista. Ympäristötuen kohdalla on erityistä huomiota kiinnitettävä siihen, että kun valtaosalla viljelijöistä keväällä 2014 päättymässä olevia sitoumuksia jatkettaneen ensisijaisesti vuodella, viljelijöille taataan mahdollisimman laajat oikeudet mukauttaa sitoumukseen sisältyviä toimenpiteitä jäljellä olevan sitoumuskauden ajaksi. Näin voidaan mahdollistaa se, että mahdollisimman moni nykyisin ympäristötukeen sitoutunut viljelijä pystyy välttämään järjestelmän ulkopuolelle jäämisen. Vuoden 2013 jo jäätyä väli vuodeksi uusien eläinten hyvinvointitukisitoumusten ja pääsääntöisesti myös ympäristötukien erityistukisopimusten tekemisessä valiokunta pitää hyvänä komission esitystä siitä, että jäsenmaa voisi siirtymäsäännösten nojalla tehdä vuonna 2014 uusia pinta-alan ja eläimiin liittyviä sitoumuksia seuraavan ohjelmakauden määrärahoilla rahoitettuna.

Maaseudun kehittämiseen liittyvien toimenpiteiden osalta valiokunta korostaa sitä, että nuorten viljelijöiden aloitustukea ja investointitukia koskevien järjestelmien keskeytyksetön jatkuminen myös siirtymäkaudella on turvattava. Euroopan parlamentin maatalousvaliokunta on kannattanut mahdollisuutta jatkaa aloitustuki- ja investointitukijärjestelmiä nykyisillä säännöillä tulevan ohjelmakauden varoista rahoitettuna. Tämä mahdollisuus komission alkuperäisestä siirtymäsääntöehdotuksesta puuttuu. Maatalouden jatkuvuuden ja tukijärjestelmien enustettavuuden takia on tärkeää huolehtia niin ikään siitä, että viljelijöiden luopumistukijärjestelmää on mahdollista jatkaa vuonna 2014 ja sen jälkeenkin. Tämä seikka on otettava siirtymäkauden järjestelyissä huomioon.

Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että jatkokirjelmän lähettämisen jälkeen puheenjohtajavaltio on tuonut hyväksyttäväksi tekstin, jonka mukaan maaseudun kehittämistukien osalta on mahdollista soveltaa kaikkia nykyisen maaseudun kehittämisohjelman viljelijätukia vielä vuonna 2014 vanhojen toimenpiteiden pohjalta, mutta käyttäen uuden rahoituskehyskauden va-

roja. Komission alkuperäinen ehdotus oli tältä osin huomattavasti rajoittuneempi.

EU:n yhteisen maatalouspolitiikan uudistamiseen liittyvän horisontaaliasetusehdotuksen muutosehdotukset

Lisäkirjelmän muistiosta käy ilmi, että todentamisviranomaisen työn lisäyksestä ja todentamisviranomaisen uusista tehtävistä, jotka liittyvät lausunnon antamiseen tilien perustana olevien toimien laillisuudesta ja sääntöjen mukaisuudesta sekä moitteettoman varainhoidon periaatteen noudattamisesta, aiheutuu lisäkustannuksia kaksin- tai kolminkertaisesti nykyiseen verrattuna. Jos todentamisviranomaisen lisätyön tuloksena päästäisiin vähentämään paikan päällä tehtävää valvontaa, jonka kustannukset ovat merkittäviä, tulisi tästä säästöjä hyvin alustavan arvion mukaan noin 20 henkilötyövuoden verran. Tällä säästöllä tulisi todentamisviranomaisen lisätyöstä aiheutuva lisäkustannus hyvin katettua. Siinänsä valvonnan kokonaismäärä voisi vähentyä, jos valvonnan vähentämisen edellytykset täytyisivät, mutta samalle tilalle aiheutuva rasite tarkastuksesta ja sen uusintatarkastuksesta olisi merkittävä. Oletettavaa olisi, että myös komission tarkastukset jäsenvaltioihin voisivat vähentyä, jos komissio saa luotettavan kuvan valvontatilastojen paikkansapitävyydestä. Komission tarkastukset ovat maksajavirastolle hyvin työläisiä. Tarkastustyön uudelleenorganisoinnista aiheutuu myös taloudellisia kustannuksia ja työhuippuja, jotka vaikuttavat saavutettavaan kustannussäästöön. Tarkastus tulisi olla jatkossa myös valvontaraportin osalta loppuun saatettu aiempaa aiemmin, jotta todentamisviranomaisen voisi tehdä uudelleentarkastuksen ja arvioida maksajaviraston tai tahon, jolle maksajavirasto on delegoinut tehtävän, tekemää tarkastusta.

Valiokunta yhtyi jo edellisessä lausunnossaan valtioneuvoston näkemykseen siitä, että horisontaaliasetuksen soveltaminen 16.10.2013 alkaen todentamisviranomaisen työn osalta on erittäin huolestuttava. Valiokunta uudistaa tältä osin aikaisemmassa lausunnossaan esittämänsä.

Etelä-Suomen kansallinen tukijärjestelmä

Edellä esitetystä on jo käynyt ilmi, että lisäkirjelmän toimittamisen jälkeen puheenjohtajavaltio on kehittänyt ehdotusta sekä sisällöllisesti että teknisesti. Siirtymäkauden sääntöjä koskevaan lainsäädäntötekstiin on nyt otettu mukaan säännös siitä, millä edellytyksillä Suomi voi jatkaa kansallisen tuen myöntämistä niille tuotannonaloille, joille on maksettu kansallista tukea liittymissopimuksen 141-artiklan perusteella.

Siirtymäkauden asetukseen artiklaksi 149a sisällytettävän säännöksen mukaan tuen myöntäminen on mahdollista kaudella 2014—2020 komission luvalla edellyttäen, että ensin kaikki yhteisön politiikan mukaiset keinot on käytetty hyväksi ja että tuki on alenevaa siten, että sen taso vuonna 2020 on enintään 30 prosenttia vuoden 2013 tasosta. Teksti pohjautuu Euroopan parlamentin maatalousvaliokunnan hyväksymään muutosehdotukseen 109, mutta sitä on komission ja puheenjohtajavaltion kanssa käytyjen keskustelujen perusteella tarkennettu. Kaikki jäsenvaltiot ovat valmiita hyväksymään tarkennettua tekstiä.

Lakiteknisesti muutos toteutettaisiin siten, että nyt käsiteltävänä olevalla siirtymäkauden asetuksella muutettaisiin maatalouden yhtenäistä markkinajärjestelyä koskevaa uutta neuvoston ja Euroopan parlamentin asetusta eli yhtä neljästä yhteistä maatalouspolitiikkaa koskevas- ta perusasetuksesta. Säännös ei siten ole siirtymäkausiluonteinen vaan uusi määräaikainen oikeusperusta kansallisen tuen maksamiselle Etelä-Suomessa. Muutoksella ei ole vaikutusta liittymissopimuksen 141 artiklaan, joka on edelleen osa Suomen liittymissopimusta ja on Suomen näkemyksen mukaan sovellettavissa, mikäli kyseisessä artiklassa todetut edellytykset täyttyvät.

Valiokunta painottaa sitä, että siirtymäkauden säännöistä tulee päästä sopuun instituutioiden välillä joutuisasti, jotta vuoden 2014 osalta sovellettavat säännöt saadaan mahdollisimman nopeasti viljelijöiden ja hallinnon tietoon.

Lausunto

Lausuntonaan maa- ja metsätalousvaliokunta ilmoittaa,

että se yhtyy asiassa valtioneuvoston kantaan korostaen edellä esitettyjä näkökohtia.

Helsingissä 24 päivänä lokakuuta 2013

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Jari Leppä /kesk	Anne Kalmari /kesk
vpj.	Lauri Heikkilä /ps	Timo V. Korhonen /kesk
jäs.	Heikki Autto /kok	Pirkko Mattila /ps
	Thomas Blomqvist /r	Kari Rajamäki /sd
	Markku Eestilä /kok	Arto Satonen /kok
	Satu Haapanen /vihr	Tytti Tuppurainen /sd
	Lasse Hautala /kesk	vjäs. Lasse Männistö /kok.
	Reijo Hongisto /ps	

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Carl Selenius.

ERIÄVÄ MIELIPIDE

Perustelut

Keskustan valiokuntaryhmä yhdessä perussuomalaisen valiokuntaryhmän kanssa kannattaa useimpia jatkokirjelmässä esitetyistä kannoista komission siirtymäsäännösehdotukseen.

Keskustan ja perussuomalaisen valiokuntaryhmät eivät voi käytettävissä olevan tiedon perusteella yhtyä kirjelmän kantoihin siltä osin kuin siirtymäsäännöt koskevat myös Etelä-Suomen kansallista tukijärjestelmää. Valiokunnassa esitettyjen tietojen perusteella esitetty kansallista tukea koskevat järjestelyt eivät ole tasoltaan, rakenteeltaan tai kattavuudeltaan riittäviä. Toteutuessaan ne heikentäisivät merkittävästi suomalaisen ruoan tuotantoedellytyksiä, leikkaisivat tuottajien tuloja sekä osaltaan romuttaisivat maamme huoltovarmuutta.

Keskustan ja perussuomalaisen valiokuntaryhmät korostavat, että kirjelmässä ei esitetä ratkaisua maatalouden rakennetukien, sika- ja siipikarjasektorin tukien, kasvihuonetuotannontukien sekä luopumistukijärjestelmän jatkoksi. Keskustan valiokuntaryhmä ei voi hyväksyä asian jatkovalmistelua esitetyltä pohjalta näin oleellisten ja tärkeiden asioiden puuttuessa kirjelmästä.

Kirjelmän käsittelyssä useat tärkeät yksityiskohdat ovat jääneet vaille tarkempaa tietopohjaa. Varmalta näyttää vain se, että hallitus on hyväksymässä Etelä-Suomen kansallisen tuen leikkaamisen alle kolmasosaan sen nykytasosta. Keskustan valiokuntaryhmä ei hyväksy Etelä-Suomen kansallisen tuen leikkausta eikä märehtijöiden tukemisen sitomista osaksi alenevia CAP-tukia. Keskustan valiokuntaryhmä ei hyväksy esitykseen sisältyvää viljelijöiden asettamista eriarvoiseen asemaan tuotantosuunnan tai tukialueen perusteella.

Mielipide

Edellä olevan perusteella katsomme,

että valiokunnan olisi tullut edellyttää, että jos nykymuotoista kansallista tukea muutetaan, kokonaisuudessa ei minkään viljelijäryhmän taloudellinen asema muutoksen seurauksena saa heiketä eivätkä viljelijöiden tukemiseen käytettävissä olevat välineet saa vähentyä.

Helsingissä 24 päivänä lokakuuta 2013

Lasse Hautala /kesk
Anne Kalmari /kesk
Timo V. Korhonen /kesk
Jari Leppä /kesk

Pirkko Mattila /ps
Reijo Hongisto /ps
Lauri Heikkilä /ps